

Introduksjon til fase 2 i *Sirkelen for læring og undervisning: Dekonstruere modelltekst*¹

I fase 2 i *Sirkelen for læring og undervisning* flyttes fokuset fra kunnskapsbygging og ordinnlæring til forståelse av den teksttypen som skal læres. I denne fasen er det viktig med en god modelltekst som eksemplifiserer form og hvordan innhold formidles. En modelltekst er en tekst som ligner den elevene skal skape selv, og denne kan være autentisk, tilpasset til elevenes nivå eller et forbilledlig elevprodukt.

Hensikten med å dekonstruere en modell er at elevene skal få forståelse for formål, struktur og språklige drag som kjennetegner den teksttypen de senere skal skrive.

Modellteksten som vi her tar for oss, er en faktatekst av typen *informerende beskrivelse* om en by (*Montréal*). Hovedformålet med denne teksttypen er å informere om noe. Teksten starter gjerne med generell geografisk informasjon og går deretter over i beskrivelser som utgjør avsnitt med faktaopplysninger, eksempelvis «klimate», «attraksjoner», «arrangement», «matkultur» og «ankomst og transport». For å strukturere setninger og avsnitt brukes ulike *setningsbindere*, à la «i tillegg til», «for eksempel», «her», «andre». Verbet «å være» og uttrykket «il y a» blir også ofte brukt: « Montréal est une grande ville francophone. Il y a environ 1,7 millions d’habitants ». Videre inneholder denne teksttypen fagspesifikke ord og uttrykk, såkalte *emneord*.

Vanskelighetsgraden i modellteksten *Montréal* gir elevene noe å strekke seg etter; de vil møte flere nye ord, men mange er også kjent for dem fra kunnskapsbyggingen i fase 1. Gjennom ytterligere støtte i form av læringssamtaler og -aktiviteter utforskes modelltekstens innhold og form på avsnitts-, setnings-, ord- og teksttypenivå. Som eksempel på hvordan elevene kan involveres og bevisstgjøres på de ulike tekstnivåene har vi valgt ut aktivitetene *Avsnittssortering*, *Setningskomposisjon*, *Memory* og *Diamantrangering*.

Det foreligger en veiledning til lærer for hver læringsaktivitet som forklarer denne og gir oversikt over ressursene som hører til/kreves. Alle elevark er klargjort for nedlasting og fri kopiering.

¹ Sirkelen er tilpasset fra [Skri vesenteret](#)